

Nr 558.

Av herr Lundqvist, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statstjänstemännens sjuklöne- och sjukvårdsförmåner efter den allmänna sjukförsäkringens ikraftträdande m. m.

Förslag om reglering av statstjänstemännens sjuklöne- och sjukvårdsförmåner efter den allmänna sjukförsäkringens ikraftträdande har numera framlagts i Kungl. Maj:ts proposition nr 217. Propositionen ansluter sig helt till den överenskommelse i frågan som den 13 augusti 1954 träffades mellan civildepartementet och statstjänstemännens huvudorganisationer. Utgångspunkten för denna överenskommelse var att söka åstadkomma ett system, som medgav att de nuvarande sjuklöne- och sjukförmånernas reella värde i princip bibehölls oförändrade. Som propositionen avspeglar förhandlingsresultatet, synes man även nått en samordning mellan de nuvarande förmånerna och de förmåner som i framtiden skall utgå enligt sjuk- och yrkesskadeförsäkringslagarna, vilken åtminstone icke innebär en generell försämring för statstjänstemännens del. Individuell rättvisa har icke kunnat skapas, men olägenheterna härav uppväges i stort sett av att i de fall överenskommelserna innebär en minskning av gällande sjukförmåner för vissa tjänstemän, så medför den en motsvarande förbättring för andra tjänstemän och på andra områden. Detta kompensationsresonemang kan emellertid icke föras beträffande den försämring av sjuklöneförmånerna som propositionen innebär beträffande yrkesskador.

I princip skulle alla sjukdomsfall under den s. k. samordningstiden, oavsett om fråga är om yrkesskada eller ej, regleras efter sjukförsäkringslagens bestämmelser. Då ett fasthållande vid denna princip skulle innebära en allvarlig minskning av tjänstemännens nuvarande löneförmåner vid olycksfall i arbete har föreslagits, att i de fall den centrala myndigheten ansett kroppsskada vara orsakad av ett uppenbart olycksfall under tjänsteutövning full lön liksom för närvarande skall utgå under samordningstidens tre månader. Konstaterar riks-försäkringsanstalten eller försäkringsrådet, om arbetsförmågan kvarstår efter samordningstidens utgång, att skadan icke är att hänföra till yrkesskada, föreligger i princip skyldighet för tjänstemannen att återbetala ett belopp motsvarande det A- eller B-avdrag, som borde ha gjorts under samordningstiden.

Då det i framtiden icke kommer att finnas något centralt organ för fastställande redan under samordningstiden av huruvida yrkesskada föreligger eller ej, får man förutsätta att åtskilliga fall uppkommer, då resultatet av de berörda myndigheternas schablonprövning av olycksfallet kommer att ändras efter riksförsäkringsanstaltens eller försäkringsrådets slutliga prövning därav. Återbetalningsskyldighet kommer därvid att åläggas den skadade vid en tidpunkt när hans lön genom föreskrivna avdrag kan bli avsevärt reducerad. Däremot föreligger icke någon återbetalningsskyldighet om den skadade tillfrisknar inom tremånadersperioden och således som vanligt uppbär full lön.

Den föreslagna samordningen innebär sålunda en försämring i förhållande till nuvarande bestämmelser för tjänstemän som skadats i arbeten där den centrala myndigheten icke ansett det vara fråga om ett uppenbart olycksfall under tjänsteutövning. Den innebär även en oförmånligare behandling av de tveksamma yrkesskadefall, som varar längre än tre månader, i förhållande till de kortvarigare sjukdomsfallen.

Olägenheterna härav skulle i viss mån kunna undvikas om de centrala myndigheternas avgörande gjordes slutgiltigt för tre månader i de fall vederbörande myndighet ansåg yrkesskada föreligga. Härigenom skulle eventuella frågor om återbetalningsskyldighet för under samordningstiden utgivna lönebelopp bortfalla.

På grund av vad ovan anförts hemställas,

A) att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 217 måtte besluta om sådan ändring i statens allmänna avlösningsreglemente den 30 juni 1948, att om vederbörande centrala myndighets beslut, om att uppenbar yrkesskada föreligger befinnes vara felaktigt, detta icke bör föranleda återbetalningsskyldighet för den skadade för under samordningstiden uppburen lön eller del därav, samt att vederbörande utskott måtte utarbета härför erforderlig författningstext, eller

B) att riksdagen, om yrkandet under A icke skulle vinna riksdagens bifall, måtte uttala att Kungl. Maj:t måtte särskilt vinnlägga sig om billighet vid sin prövning av ärenden om återbetalningsskyldighet.

Stockholm den 27 oktober 1954.

R. Lundqvist.